

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 631

van **LOES VANDROMME**

datum: 13 april 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Archief voor Onderwijs - Werking

Het Archief voor Onderwijs is een platform van meemoo, het Vlaams instituut voor het archief, dat beeld en geluid van contentpartners in cultuur, media en overheid digitaliseert en archiveert. Men maakt zo veel mogelijk fragmenten toegankelijk voor het publiek. Het onderwijs is daarbij een belangrijke doelgroep. Op het Archief voor Onderwijs vindt men een uitgebreid aanbod van Nederlandstalig audiovisueel materiaal. Geselecteerd door leerkrachten, voor leerkrachten en afgestemd op de eindtermen en leerplandoelen.

1. Hoeveel accounts voor leerkrachten, docenten, studenten lerarenopleiding en leerlingen secundair onderwijs werden aangevraagd sinds de start van het platform in 2016? Graag een evolutie in het aantal accounts per jaar, een overzicht per categorie van de doelgroep en dit alles uitgesplitst per provincie.
2. Hoeveel bezoekers worden dagelijks geregistreerd op de website van het Archief voor Onderwijs? Graag een evolutie voor de voorbije jaren.
3. Welke partners werken ondertussen samen met het Archief voor Onderwijs? Welke collecties werden in de voorbije jaren toegevoegd aan de beeldbank? Graag ook hier een evolutie per jaar sinds de start in 2016.
4. Hoeveel beeld- en audiofragmenten zijn er op vandaag te consulteren op het platform? Graag een evolutie per jaar sinds de start in 2016.
5. Het platform is niet toegankelijk voor leerlingen van het lager onderwijs, studenten hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs.

Plant de minister hierin actie te ondernemen zodat de doelgroep uitgebreid kan worden? Zo ja, wat zijn de plannen in die zin en welke timing stelt de minister voorop?

6. Welke acties onderneemt de minister om het platform nog beter bekend te maken bij de verschillende doelgroepen enerzijds en om contentpartners aan te trekken anderzijds?
7. Wat is de analyse van de minister van de huidige werking?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

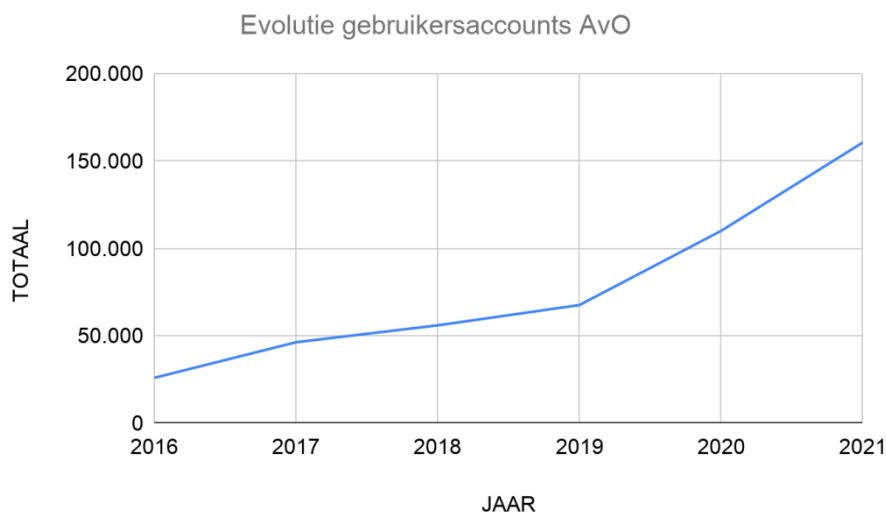
ANTWOORD

op vraag nr. 631 van 13 april 2021
van **LOES VANDROMME**

1. Onderstaande grafieken bieden een overzicht van de evolutie in het aantal gebruikersaccounts op Het Archief voor Onderwijs sinds 2016. De rapportering gebeurt telkens op het einde van het kalenderjaar. De cijfers voor het jaar 2021 zijn uiteraard voorlopig (22 april 2021).

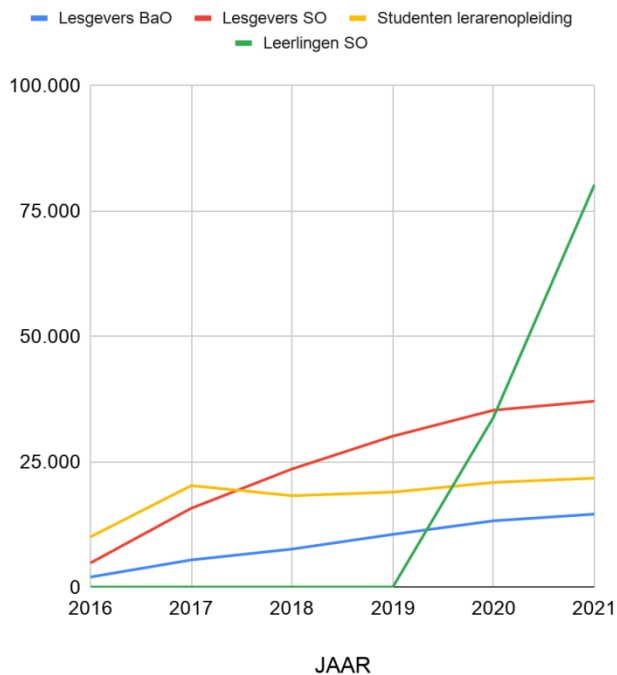
In de eerste grafiek wordt het totaal aantal gebruikersaccounts weergegeven, waaruit de duidelijke groei blijkt, van 26.000 accounts op het einde van 2016 naar bijna 160.000 accounts in april 2021.

Dit omvat zowel de accounts voor de doelgroepen in het leerplichtonderwijs (leerkrachten, student-lesgevers en leerlingen SO), als een beperkter aantal accounts voor andere lesgevers (docenten hoger onderwijs, volwassenenonderwijs, DKO en immersieleerkrachten).

De evolutie in gebruikersaccounts per doelgroep in het leerplichtonderwijs (zie onderstaande grafiek) toont de continue groei in accounts van lesgevers lager onderwijs en secundair onderwijs sinds 2016. Het aantal accounts van studenten lerarenopleiding is sinds 2017 nagenoeg stabiel, aangezien sinds academiejaar 2017-2018 alle Vlaamse lerarenopleidingen hun studentenlijsten aanleveren aan meemoo en dus telkens het maximaal aantal studenten lerarenopleiding jaarlijks toegang krijgt tot het platform. Leerlingentoeegang voor leerlingen secundair onderwijs werd gelanceerd sinds september 2020. Het aantal leerlingenaccounts op het platform kende onmiddellijk een zeer sterke stijging, van 33.900 leerlingenaccounts eind 2020 naar meer dan 80.000 leerlingenaccounts in april 2021.

Evolutie gebruikersaccounts per doelgroep

Hierbij dient opgemerkt dat de accounts van de studenten lerarenopleiding, en vanaf augustus 2021 ook van de leerlingen SO, telkens gedeactiveerd worden voor het begin van het nieuwe academiejaar of schooljaar, waarna de lerarenopleidingen en scholen terug nieuwe lijsten aanleveren, dit om aan de noodzakelijke validatie en authenticatie van accounts te voldoen (cfr. nagaan of studenten/leerlingen nog steeds student/leerling zijn in die opleiding/school). De accounttotalen voor deze doelgroepen zijn dan ook onderhevig aan schommelingen.

Ik beschik niet over gegevens om een provinciale opdeling te maken.

2. Op weekdagen worden doorgaans boven 5000 gebruikers per dag opgemerkt, met pieken tot 7000. Ook tijdens de weekends is er nog duidelijk activiteit, in het kader van lesvoorbereidingen: sinds januari ook minimum 1000-1200 gebruikers per weekenddag. De vakantieperiodes (herfst-, kerst-, krokusvakantie en 'paaspauze') zijn duidelijk zichtbaar, maar ook daar mogen we op weekdagen een 1000-tal gebruikers per dag verwelkomen. Sinds de start in 2016 is het dagelijks aantal bezoekers verviervoudigd.
3. Wat partners betreft kunnen op Het Archief voor Onderwijs twee types onderscheiden worden waarmee tussen 2016 en heden een aanbod is uitgewerkt: partners met audiovisueel aanbod en partners met educatief aanbod.

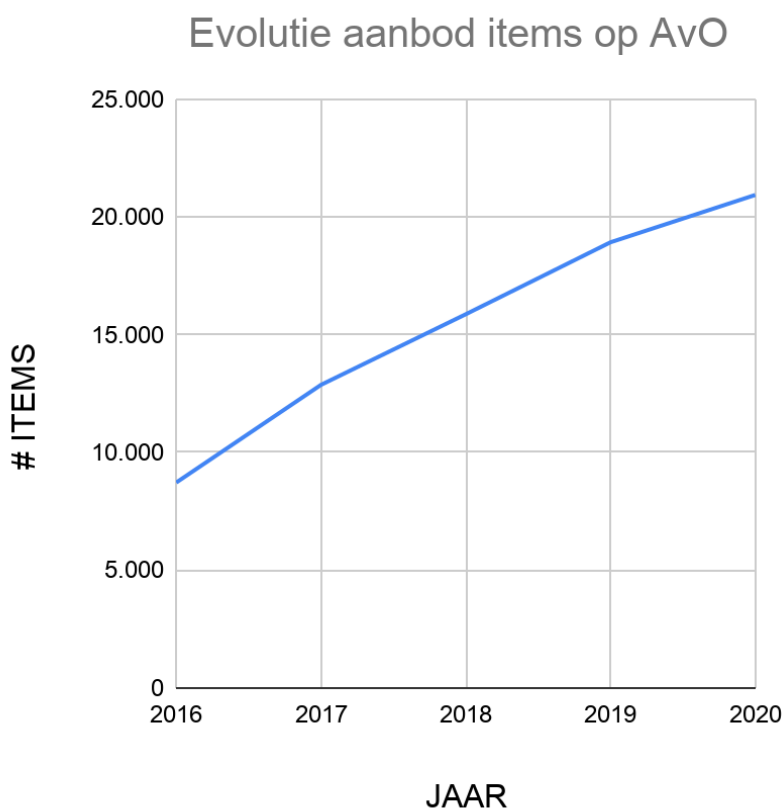
Een overzicht van partners vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger via:

<https://onderwijs.hetarchief.be/partners/audiovisueel-aanbod>

<https://onderwijs.hetarchief.be/partners/educatief-aanbod>.

4. Het Archief voor Onderwijs biedt op heden 21.651 **kwalitatief** geselecteerde media items aan. 91% daarvan zijn video-items, 9% audio-items. Al deze items werden geselecteerd op basis van eindtermen en leerplandoelen en werden door de redactie van meemoo voorzien van leerobjectmetadata (o.a. onderwijsniveau, vak, graad, trefwoorden, taal, ...) om een vlotte doorzoekbaarheid op maat van het onderwijs mogelijk te maken.

Sinds de start in 2016 werden op die manier maandelijks iets meer dan 200 volledig geannoteerde items gepubliceerd via een intern ontwikkeld en geoptimaliseerd werkproces inclusief kwaliteitscontrole. Dit alles gebaseerd op een grondige selectie op basis van eindtermen en leerplandoelen, waarmee dagdagelijks het bereik wordt vergroot binnen de diverse onderwijsniveaus, domeinen en vakken. Bovendien kan via een systeem van gebruikersaanvragen elke lesgever in Vlaanderen zelf nieuwe items aanvragen aan Het Archief voor Onderwijs (+900 aanvragen per jaar). Onderstaande grafiek toont de evolutie in de voorbije 5 jaar.

5. De toegang tot Het Archief voor Onderwijs wordt beperkt tot onderwijsactoren, omdat het audiovisueel materiaal dat ter beschikking wordt gesteld auteursrechtelijk is beschermd. Binnen de onderwijsexceptie van de auteurswetgeving kan dit materiaal gratis ter beschikking gesteld worden voor onderwijsdoeleinden. De authenticatie van eindgebruikers (lesgever, student, leerling) is hiervoor wel essentieel.

Vandaag is Het Archief voor Onderwijs toegankelijk voor alle lesgevers in Vlaamse erkende onderwijsinstellingen. Ook studenten lerarenopleiding hebben als leerkrachten-in-wording toegang tot ons platform. In september 2020 werd de leerlingenruimte gelanceerd die toegang biedt aan leerlingen secundair onderwijs. Ook docenten in het volwassenenonderwijs (CVO én CBE) hebben toegang.

In nauw overleg tussen het Departement Onderwijs en Vorming, meemoo en zijn contentpartners werd beslist om de leerlingentoeegang gefaseerd uit te bouwen. Het leerplichtonderwijs is sowieso de primaire doelgroep van Het Archief voor Onderwijs. Het huidige aanbod, de mogelijkheden en toepasbare didactische werkvormen richten zich op het leerplichtonderwijs.

Binnen het leerplichtonderwijs werd in deze eerste fase toegespitst op leerlingen van het secundair onderwijs. Met deze stapsgewijze aanpak willen wij een vlotte en correcte authenticatie van alle gebruikers op het platform garanderen. Zo wordt er

maximaal rekening gehouden met alle juridische beperkingen. Leerlingen in het lager onderwijs mogen bijvoorbeeld zelf geen toestemming geven om een account aan te maken. Ze mogen ook geen gebruiksvoorwaarden goedkeuren. Voor deze handelingen zijn ze immers te jong.

In het kader van het relanceplan 'Vlaamse veerkracht' grijpt Vlaanderen nu de kans aan om te investeren in een grote Digisprong voor alle Vlaamse scholen, leerkrachten én leerlingen. Naast het ondersteunen van een goede ICT-infrastructuur in alle Vlaamse scholen, is het vlot en gebruiksvriendelijk beschikbaar maken van meer en betere digitale leermiddelen ook een actiepunt. In dit kader wordt nu ingezet op de uitbouw van een single sign on-infrastructuur (SSO). Deze moet de eindgebruikers in staat stellen om snel, eenvoudig en veilig éénmalig in te loggen, waarna automatisch toegang wordt verleend tot meerdere applicaties, en zo ook de planlast vermindert. Het Archief voor Onderwijs werkt reeds mee als partnerplatform in de uitbouw van deze infrastructuur. In de toekomst moet het via SSO mogelijk worden om zowel lesgevers als leerlingen en studenten van diverse onderwijsniveaus te authenticeren en toegang te verlenen tot onderwijsapplicaties als Het Archief voor Onderwijs.

6. Marketing- en communicatie-acties:

- Driewekelijkse nieuwsbrieven gesegmenteerd op onderwijsniveau
- E-mailmarketing naar specifieke doelgroepen, en actieve promotie via allerhande social media
- Specifieke campagnes rond nieuw aanbod en samenwerkingen, i.s.m. partners (bv. inspiratiepagina's rond nieuwe sleutelcompetenties, PWO muzisch aanbod, ...)
- Specifieke campagnes rond nieuwe functionaliteiten, i.s.m. partners (Er zijn bv. campagnes gepland rond toekomstige functionele uitbreidingen als SSO authenticatie, samenwerken en delen, zoek- en bouwopdrachten voor leerlingen)
- Delen van hyperlinks naar redactionele audiovisuele collecties als leermiddel op KlasCement
- Search Engine Advertising campagne (2021)
- Wekelijkse push e-mail naar leerkrachten secundair mbt KLAAR
- Aanwezigheid op (online) onderwijsbeurzen en inspiratiedagen
- Teach-the-teacher vormingsaanbod: +/- 75 gratis (online) vormingen op maat per jaar

Middelen voor doorontwikkeling van het platform (Via Digisprong zie vraag 7): er zal ingezet worden op bijkomende functionaliteiten voor lesgevers en leerlingen.

Meemoo zet actief in op het aantrekken en activeren van nieuwe contentpartners door:

- communicatie over nieuwe ontwikkelingen op Het Archief voor Onderwijs in de partnercommunicatie van meemoo voor contentpartners
- specifieke 'Archief voor Onderwijs'-workshops voor contentpartners
- een onderwijsloketfunctie voor educatieve medewerkers van contentpartners, waar zij begeleid worden in het beschikbaar maken van audiovisueel materiaal uit hun archief voor publicatie op het onderwijsplatform of voor het samenstellen van audiovisuele collecties ter verrijking (via hyperlinks) van hun eigen educatieve werking.
- uitgebreide supportartikels op het partnerportaal van meemoo.

Om de collecties en het materiaal rond Cultureel bewustzijn en Cultuur in de Spiegel bij leerkrachten bekend te maken en de mogelijkheden van het platform aan leerkrachten toe te lichten werden in het schooljaar 2020-2021 online webinars en workshops gegeven. CANON Cultuurcel werkte hier aan mee, als betrokken partner. De Cultuurdagen van CANON Cultuurcel voor de studenten lerarenopleiding van heel Vlaanderen voorzien jaarlijks sessies waarin het platform met haar collecties kenbaar wordt gemaakt.

7. Het Archief voor Onderwijs is na KlasCement de grootste educatieve databank met digitaal lesmateriaal in Vlaanderen. De cijfers over het bereik hierboven tonen aan dat daar ook effectief heel veel gebruik van wordt gemaakt. Ik ben dan ook zeer tevreden over de werking en het aanbod van het Archief voor Onderwijs.

Via Digisprong proberen we bovendien om kwaliteitsvolle digitale leermiddelen verder en breder te verspreiden. Het spreekt voor zich dat het Archief voor Onderwijs daar een belangrijke rol in moet spelen. In Digisprong is dan ook voorzien in extra middelen om de verdere ontwikkeling van het archief in een versneld tempo door te voeren.